

Op 8 februari heeft er een gesprek plaatsgevonden tussen het Commissariaat voor de Media, de NPO en de Cultuurformatie. Dit gesprek maakt onderdeel uit van de follow-up van de werkconferentie in de IJ-kantine van april vorig jaar. Hoe is het met de gepresenteerde projecten gegaan en wat valt daarvan te leren?

Aan het gesprek in Hilversum namen deel: Margot Gerené (NUB), Ilona Jägers (NPO), Dhiren Panday (NTR), Madeleine de Cock Buning, Nancy van den Brink, Sandra Aerts (allen CvdM) en ondergetekende

ONDERWERPEN EN CONCLUSIES

Eerst passeerde de voortgang van de drie in de IJ-kantine gepresenteerde projecten de revue.

Het Virtueel Muziekhuis op Radio 4

Deze internetsite moet een platform gaan bieden voor de schat aan archiefmateriaal van de NPO. Het gaat om samenwerking tussen de NPO, ensembles en orkesten. Concerten wordt langs deze weg een volgend leven geboden en er kan door omroep en musici worden ingespeeld op nieuwe distributiemogelijkheden. Voor musici scheidt dit een band met het publiek die niet stopt als de concertzaal is verlaten of de radio is uitgezet.

Ilona Jägers (NPO) vertelt dat het project met de nieuwe naam Concerthuis eind maart 2011 van start zal gaan maar dat ervoor gekozen is om het project onder te brengen onder de huidige internetactiviteiten van de publieke omroep. Dit maakt de start sneller en eenvoudiger mogelijk.

Met de belangrijkste muziekensembles zijn afspraken gemaakt over de auteursrechtelijke kant van dit project. De kern van deze afspraken is dat er na afloop van een experimenteerperiode van twee jaar bekeken wordt of er aanleiding is om tot een aanvullende auteursrechtelijke vergoeding over te gaan.

We concluderen in het gesprek dat bij dit project blijkbaar een doorwaadbare plek gevonden is rond de auteursrechten en dat het CvdM (tot nu toe) geen rol heeft hoeven spelen omdat er geen sprake is van PPS. Graag horen we tzt hoe het met het project verder gaat waarbij met name de toepassing van de auteursrechtelijke afspraken nieuwsgierig maken. Ook zijn we benieuwd of er inderdaad samenwerking op gang komt met Kennisnet en kunsteducatie op scholen.

De Cultuurgids +

Middels deze samenwerking tussen de AVRO en het Nederlands Uitburo moet audiovisueel materiaal van zowel omroepen als culturele instellingen digitaal toegankelijk worden via een cultureel identificatienummer of wel CIDN. Het gaat om een pilot die uiteindelijk voor alle omroepen en het gehele culturele veld tot resultaten moet leiden. Het publiek wordt op een nieuwe manier betrokken waardoor 'de voor- en napret rond cultuurbezoek wordt gestimuleerd'.

Margo Gerené (NUB) vertelt dat de plannen voor het project nog geheel overeind staan maar dat pas op de plaats is gemaakt bij de praktische uitwerking. Daarbij speelt een rol dat de

gevraagde subsidie uit de innovatieregeling niet is toegekend en deze regeling inmiddels geheel is wegbezuinigd. De dreigende zeer ingrijpende bezuinigingen op zowel de publieke omroep als de cultuursector scheppen geen klimaat voor avontuurlijk gedrag en het investeren van geld en energie in op innovatie gerichte samenwerkingprojecten. De verwachting is echter dat, wanneer duidelijk is hoe de bezuinigingen en hervormingen eruit zien, de noodzaak en motivatie voor een project als de Cultuurgids weer snel de kop zal opsteken.

Madeleine de Cock Buning (CvdM) meldt dat, in een binnenkort te verwachten nieuwe uitleg van en toelichting op de regels, duidelijk zal zijn dat een organisatie als het NUB in het vervolg door het CvdM wel als een culturele instelling zal worden gezien. Een zeer welkom bericht! Hiermee zal dan een belangrijke hinderpaal voor gelijkwaardige samenwerking verdwenen zijn. Wanneer het project weer wordt opgestart zullen de projectpartners aannemelijk moeten maken dat er ook op het financiële vlak sprake is van een gelijkwaardige samenwerking. Daarin zullen aannames over de toekomst worden verwerkt zonder dat het eindresultaat voorspeld kan worden. Het CvdM is zeker bereid bij deze inschattingen mee te denken.

Klokhuis en Nationaal Historisch Museum

De eerste TV-programma's over de canonvensters zijn inmiddels in de maak: komend seizoen gaat het project van start! De bezuiniging op het (bouw)budget van het nieuwe museum heeft geen invloed gehad op de voortgang van dit project. Uiteindelijk zal met behulp van de 50 vensters van de commissie Van Oostrom in dit succesvolle jeugdprogramma 'groots en meeslepend aandacht worden besteed aan de historie van Nederland'.

Dhiren Panday (NTR) vertelt dat er uiteindelijk een oplossing is gevonden voor de problemen en fricties rond de juridische vorm waarin de samenwerking tussen het NHM en de NPS moest worden gegoten om binnen de regels te passen. De uitkomst is dat er uiteindelijk toch sprake is van co-financiering onder strikte voorwaarden en niet van een geformaliseerde gelijkwaardige samenwerking. Het museum heeft een aparte rechtspersoon in het leven geroepen waardoor kaartverkoop en andere activiteiten juridisch van elkaar gescheiden worden.

Het is leerzaam om achteraf te kunnen constateren dat de voorkeursvariant van de initiatiefnemers van het project na veel tijd, correspondentie en overleg met het CvdM uiteindelijk toch is gerealiseerd. Eerst werd uitgegaan van cofinanciering (ideële sponsoring), maar er werd niet voldaan aan de formele vereisten. Ook voor een gelijkwaardige publiekprivate samenwerking werd niet aan de vereisten voldaan, waarna uiteindelijk een oplossing werd gevonden in de vorm van cofinanciering, waarbij een aparte rechtspersoon in het leven geroepen moest worden voor de exploitatie/commerciële activiteiten van het NHM. Hiermee is wel voldaan aan de formele vereisten. Zijn misverstanden, gebrek aan informatie en kennis over de bedrijfsvoering in de culturele sector er debet aan geweest dat het goedkeuringstraject zoveel tijd gekost heeft en tot irritaties aanleiding heeft gegeven? De betere contacten die uit de conferentie in de IJ-kantine zijn voortgekomen zullen zeker helpen om het een volgende keer anders te doen.

Van de zijde van het Commissariaat wordt nog verteld dat er een aantal, veelal kleinere samenwerkingprojecten succesvol van start zijn gegaan. Het NEMO blijkt bij een van deze projecten partner. Andere partners zijn Naturalis en Singer Laren.

Aan het eind van het plezierige gesprek wordt afgesproken in de tweede helft van 20110 samen te bekijken of het dan tijd is om een vervolg te organiseren op de werkconferentie in de IJ-Kantine, een tropische ontmoeting waar iedereen met veel plezier en waardering op terug kijkt. De besproken projecten kunnen dan verder worden gevolgd. Maar er tekenen zich ook nieuwe uitdagingen af. De noodzaak om, op zoek naar een groter maatschappelijk draagvlak, met elkaar samen te werken zal binnen het nieuwe subsidiebestel alleen maar groter worden. Dat vraagt dan ook om andere, meer marktgerichte verdienmodellen waarvoor wellicht ook nieuwe openingen in de wet- en regelgeving nodig zijn.